

UCHWAŁA NR XXXIX/321/2021
RADY MIEJSKIEJ W KAZIMIERZY WIELKIEJ
z dnia 12 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w Gminie Kazimierza Wielka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 713) w związku z art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania przemocy w rodzinie (tj.Dz.U. z 2020 poz.218 ze zm.)

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej
uchwala co następuje:

§1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 w Gminie Kazimierza Wielka, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Traci moc uchwała Nr XVI/320/2017 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 20 marca 2017 w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020 w Gminie Kazimierza Wielka.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady,
Miejskiej

Waclaw Piwudzki

U Z A S A D N I E N I E

**DO UCHWAŁY NR XXXIX/321/ 2021
RADY MIEJSKIEJ W KAZIMIERZY WIELKIEJ
Z DNIA 12 MARCA 2021r.**

**W SPRAWIE PRZYJĘCIA
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021 - 2025**

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /tj. Dz. U. Nr 2020. poz.218 ze zm./ stanowi, że do zadań Gminy należy opracowanie i realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W związku z tym konieczne jest podjęcia przez Radę Miejską stosownej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Wacław Kuczek

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIX/321/2021
Rady Miejskiej w Kazimierzy
Wielkiej
z dnia 12 marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE**

NA LATA 2021-2025

W GMINIE KAZIMIERZA WIELKA

Kazimierza Wielka 2021

Spis treści:

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁA- NIA PRZEMOCY W RODZINIE	4
II. ZJAWISKO PRZEMOCY – PODSTAWY TEORETYCZNE	5
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KAZIMIERZA WIELKA	10
1. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej.....	11
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej ..	11
3. Rodzinny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny ds. Przemocy i Uzależnień działający przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej	12
4. Świetlice dla dzieci działające na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka	12
5. Komenda Powiatowa Policji w Kazimierzy Wielkiej.....	13
6. Placówki Oświatowe	15
7.Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kazimierzy Wielkiej.....	15
Podsumowanie ogólne.....	17
IV. PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY.....	18
V. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PROGRAMU.....	19
VI. BENEFICJENCI PROGRAMU.....	21
VII. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	22
VIII. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU.....	23
IX. MONITORING I EWALUACJA.....	24
X. SPOSÓB FINANSOWANIA.....	24
ZAKOŃCZENIE.....	24

WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, tworzy się w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym wywołującym szereg konsekwencji dla funkcjonowania jednostek i rodzin oraz całego społeczeństwa. Jako złożone zjawisko wymaga systematycznego, interdyscyplinarnego podejścia i zaangażowania szeregu instytucji i służb poszczególnych szczebli, których zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie precyzuje ustawa. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy, system wartości. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolą w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy następuje dezorganizacja rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań role w rodzinie ulegają zaburzeniu łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Choć przemoc agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania. Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Precyzyjne zdefiniowanie tego zjawiska nastęrcza wiele problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można ocenić w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Pomimo tego iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują że jest to jeden ze szczególnych ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego dobrze zorganizowanego, zaplanowanego na kilka lat programu przeciwdziałania przemocy.

Niniejszy program jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie planowany jest na perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020, a także wprowadzeniem nowych kierunków działań w zależności od zdiagnozowanych potrzeb społecznych.

Program opiera się na ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm./. Ustawa ta ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości skutków przemocy w rodzinie.

Głównym celem gminnego Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Kazimierza Wielka, a tym samym budowanie skutecznie działającego systemu uwzględniającego lokalne uwarunkowania i rozmiary zjawiska. Zasadniczym szerszym celem programu, do którego osiągnięcia ma służyć realizacja zadań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie problemu i skali skutków przemocy domowej. Cele główne bezpośrednio zakładane w programie, odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie i będzie realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy. Przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych dysfunkcji w rodzinie oraz poprawy kondycji rodzin zamieszkałych na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka.

Program jest dokumentem określającym ramowy zakres działań podejmowanych przez instytucje publiczne oraz partnerów społecznych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Treści zawarte w Programie mają elastyczny charakter, dzięki czemu w miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

I. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Działania zaplanowane w ramach programu realizowane będą szczególnie o zapis następujących aktów prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej polskiej z 2 kwietnia 1997
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U z 2020 poz. 218 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U z 2020 poz. 1876)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Uchwała XXI/152/2019 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 17 grudnia 2019r w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego

Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczególnych warunków jego funkcjonowania.

II. ZJAWISKO PRZEMOCY – PODSTAWY TEORETYCZNE

Przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność, oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna tzn. jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka, nakierowanym na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary, odbywa się w warunkach nierównowagi sił – sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą, prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary, powoduje cierpienie i ból oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Prawna definicja przemocy określona jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 pkt 2 jako: „przemoc w rodzinie – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszając ich godność, netykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jak również w codziennym życiu.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

1. Przemoc fizyczna – jest to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. W jej zakres wchodzi na przykład takie zachowania jak: bicie,

uderzanie, kopanie, ciągnięcie za ciało, włosy, popychanie, szarpanie, duszenie, obezwładnianie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, policzkowanie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni.

2. Przemoc psychiczna – okazywana jest np. przez: poniżanie, szantaż emocjonalny, nadmierną kontrolę, wywieranie presji psychicznej, zawstydzanie, upokarzanie, używanie gróźb i wyzwisk, drażnienie, ciągłe krytykowanie, wyśmiewanie w towarzystwie, wymuszanie kolejności, zakaz wyrażania własnego zdania, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wzbudzanie poczucia winy, nieposzanowanie godności, lekceważenie prywatności i granic drugiej osoby, zmuszanie do wysiłku, ograniczanie snu i pożywienia, nieokazywanie uczuć, odrzucanie, celowe traktowanie „milczeniem”.

3. Przemoc seksualna – obejmuje różne działania, w tym wymuszony stosunek płciowy (gwałt) w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy w ramach związku lub poza nim, molestowanie seksualne (w tym domaganie się stosunku płciowego w zamian za pracę), wykorzystywanie seksualne dzieci, osób niepełnosprawnych intelektualnie bądź fizycznie, zmuszanie do prostytucji, a także dotkliwe krytykowanie zachowań seksualnych.

4. Przemoc ekonomiczna – polega na całkowitym uzależnieniu ofiary przemocy od sprawcy, przybiera ona różne formy począwszy od pełnej kontroli i nakazów wydawania pieniędzy, do zaciągania kredytów czy zmuszania do ich zaciągania wbrew woli partnera, może to być też odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie czy lekceważenie podstawowych potrzeb materialnych bliskich osób, uniemożliwianie podjęcia pracy, okradanie.

5. Zaniedbanie – jest to niezaspokajanie potrzeb emocjonalnych i fizycznych, najczęściej tę formę przemocy stosują osoby dorosłe wobec dzieci, niejednokrotnie wyraża się ona w odrzuceniu emocjonalnym dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami itp.

Należy podkreślić, że osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeśli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz

kolejny. Często przemoc trwa latami i charakteryzuje się pewnymi prawidłowościami. Zwykle można zauważyć następujące po sobie fazy:

a) faza narastającego napięcia – początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe. Przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.

b) faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej następuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc, czy złożyć skargę.

c) faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary natomiast wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragną. I nawet jeśli przed chwilą były gotowe uciec, teraz zostają. Ostatnia faza sprawia, że osoby dotknięte przemocą tak późno zgłaszają się po pomoc i tak długo tkwią w bardzo trudnej dla nich sytuacji. Często też wycofują zawiadomienie o przestępstwie, gdy tylko sprawca zmienia swoje zachowanie. Robią tak w nadziei na trwałą zmianę zachowań swojego partnera. Jednak ten nie jest w stanie długo pełnić roli dobrego i miłego. Z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać. Zazwyczaj w rodzinie, w której występuje problem przemocy znacznie zaburzona jest komunikacja wewnątrzrodzinna, a osoba stosująca przemoc jest przyzwyczajona do tak patologicznego sposobu sprawowania kontroli nad ofiarami. W takiej rodzinie obecne jest stałe poczucie zagrożenia i niepewności, a sprawca przemocy staje się mistrzem w stosowaniu technik manipulacyjnych.

Stereotypy

W świadomości społecznej funkcjonuje nadal wiele mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, przy czym większość z nich jest używana jako argument za stosowaniem przemocy lub jako jej usprawiedliwienie, służące do ukrycia, zamaskowania i zbagatelizowania problemu. Są one bardzo niebezpieczne, ponieważ z jednej strony - zniewalają ofiarę przemocy i sprzyjają sprawcy, dając mu sygnał o społecznym przyzwoleniu na przemoc i o bezkarności, a z drugiej – utrudniają świadkom reagowanie i decyzje o pomocy dla ofiar. Wśród najczęściej spotykanych mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie znajdują się następujące stwierdzenia:

- „Przemoc w rodzinie to sprawa prywatna, nikt nie powinien się wtrącać”
- „Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego”
- „Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar”
- „Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że sobie na to zasłużył”
- „Nikt nie powinien interweniować w sprawach rodzinnych”
- „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc”
- „To był jednorazowy incydent, który nigdy się nie powtórzy”
- „Gdyby ofiara naprawdę cierpiała odeszłaby od sprawcy”
- „Gwałt w małżeństwie nie istnieje”
- „Osoby stosujące przemoc muszą być chore psychicznie”
- „Ofiary przemocy w rodzinie wyolbrzymiają problem”
- „Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem rzadkim”

Tymczasem wiedza naukowa, badania i doświadczenie specjalistów obalają stereotypy i dowodzą, iż przemoc to nie osobisty problem, tylko przestępstwo z art. 207 Kodeksu Karnego. Przemoc powoduje bardzo poważne urazy nie tylko fizyczne, ale też psychiczne. Przemoc w rodzinie rzadko jest jednorazowa, zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Przemoc wobec osób najbliższych jest zjawiskiem, które dotyka zarówno rodziny patologiczne jak i rodziny z wyższych sfer społecznych. Osoby, które dopuszczają się przemocy wobec najbliższych pochodzą ze wszystkich grup społecznych i zawodowych. Wbrew wyżej wymienionym schematom, nie muszą być alkoholikami, ani też osobami psychicznie lub emocjonalnie zaburzonymi.

Przemoc jest poważnym problemem, który niszczy nie tylko osobę, która jej doświadcza, ale również innych członków rodziny narażonych na uczestniczenie w aktach przemocy, dlatego nie można ukrywać przemocy i pozostawać biernym. Ujawnienie problemu i zwrócenie się po specjalistyczną pomoc nie ma nic wspólnego z ujawnianiem tajemnic rodzinnych; przemoc w rodzinie nie jest nikomu przeznaczona, doznawanie przemocy przez lata nie oznacza, że tak musi być i że trzeba się z tym pogodzić.

Skutki przemocy

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie to nie tylko ukazanie jej przyczyn, definicji oraz form występowania, ale również wskazanie na jej główne skutki. Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie zaliczyć należy skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

*** Skutki indywidualne**

Osoby uwikłane w przemoc, a więc ofiary przemocy oraz jej sprawcy, ponoszą skutki o charakterze indywidualnym. Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci – ofiar przemocy – skutkiem może być śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstw, trwałe kalectwo. Skutkiem mogą być też urazy fizyczne, zaburzenia zdrowia psychicznego, sięganie po środki psychoaktywne, uzależnienie, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

*** Skutki społeczne**

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami sięgając po środki uzależniające. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna zachowywać się agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób liczba osób pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie, rozszerza się na osoby obce. Dorosli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia.

*** Skutki ekonomiczne**

Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie:

- a) Policja – wielokrotne interwencje w domach, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariatach, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy ds. nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, sporządzanie pism i wniosków do instytucji między innymi w przedmiocie uzależnienia czy o wgląd w sytuację rodziny i dziecka, prowadzenie dochodzeń.
- b) Służba zdrowia – leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych – ambulatoryjne i szpitalne, leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy, w tym zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach.
- c) Pomoc społeczna- pomoc finansowa, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna.
- d) Edukacja – zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, świetlice socjoterapeutyczne, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze.
- e) Prokuratura i Sąd (Wydział Karny i Rodzinny) – prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów.
- f) ZUS - zwolnienia lekarskie, renty.
- g) Pracodawcy – gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, zwolnienia lekarskie.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KAZIMIERZA WIELKA

Liczba mieszkańców w gminie Kazimierza Wielka wynosi 15465 z czego liczba mężczyzn to 7550 a kobiet 7915 (stan na dzień 31.12.2020). Z analizy danych statystycznych wynika że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wykazywali się jako osoby podejrzewane o stosowanie przemocy domowej. Przemoc to najczęściej spotykana formą agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem rzadko również decydują się na fachową pomoc. Analizy poniższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym, o którym trudno się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy, często nadal jest traktowana jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu. Na terenie miasta i gminy oszacowanie zjawiska przemocy możliwe jest między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty prowadzonej przez Policję, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów wynika, że przemoc występująca w rodzinie jest często ukrywana i zatajana. Jest to nadal temat wstydlivy i jakby lekceważony aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Bardzo często osoby nawet nie wiedzą, że są ofiarami przemocy np. psychicznej, godząc się na swój los i nie oczekują pomocy z zewnątrz, twierdząc - „bo tak musi być”.

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach, stale współpracuje z Komendą Powiatową Policji, Sądem, Prokuraturą, kuratorami sądowymi, kuratorami społecznymi, pedagogami, psychologami, Organizacjami Pozarządowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi instytucjami. Działania te obejmują podejmowanie interwencji, udzielanie wsparcia, poradnictwa, motywowanie do zmiany sytuacji, pracę socjalną, pomoc finansową oraz współpracę z instytucjami współuczestniczącymi w procesie pomagania.

W obszarze pomocy społecznej Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy finansowej, świadczy pracę socjalną, udziela poradnictwa prawnego, pedagogicznego lub wskazuje miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc, współpracuje z różnymi grupami zawodowymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach współpracy Ośrodek jest informowany na bieżąco o interwencjach Policji dotyczących występowania przemocy w rodzinie.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej

	2017r	2018r	2019r	2020r
liczba wniosków, które wpłynęły do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	84	50	74	45
liczba wniosków skierowanych do Sądu w celu podjęcia leczenia	12	9	10	21

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, ale należy podkreślić, że w wielu przypadkach zwykle klientem komisji jest osoba będąca jednocześnie sprawcą przemocy wobec najbliższych, bądź ofiarą. Gminna Komisja finansuje działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizuje kolonie profilaktyczne, zbiórkę przyborów szkolnych, współpracuje z pedagogami, finansuje działalność świetlicy opiekuńczo – wychowawczej i świetlicy socjoterapeutycznej, w zajęciach których biorą udział dzieci z rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu i przemoc.

3. Rodzinny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny ds. Przemocy i Uzależnień działający przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej

	2017r	2018r	2019r	2020r
porady dla osób nadużywających alkoholu /rozmowy motywujące do leczenia /	83	84	85	79
terapia ofiar przemocy	13	44	15	13
terapia sprawców przemocy	18	20	23	27
OGÓLEM	114	148	123	119

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny działa od kilku lat i zaspokaja potrzeby mieszkańców. Każda osoba, która się tam zgłasza otrzymuje pomoc. Od informacji, poprzez edukację aż po elementy terapii. Osoby w kryzysie mają zapewnioną opiekę psychologiczną aż do wyjścia z kryzysu. W Punkcie Konsultacyjnym można uzyskać pomoc w pisaniu zawiadomień do Sądu, pozwów rozwodowych i innych.

4. Świetlice dla dzieci działające na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka

Socjoterapeutyczna:

	2017r	2018r	2019r	2020r
Liczba dzieci	25	25	26	20

Opiekunco – wychowawcza:

	2017r	2018r	2019r	2020r
Liczba dzieci	21	23	27	20

Głównym celem świetlic jest organizacja czasu wolnego dla dzieci z rodzin problemowych. Celem ukierunkowanej działalności świetlic jest wsparcie rodzin w procesie wychowawczym poprzez zapewnienie dzieciom opieki i pomocy w odrabianiu lekcji, organizowaniu szeregu zajęć i zabaw umożliwiających rozwój dzieci i kształtowanie właściwych postaw społecznych.

5. Komenda Powiatowa Policji w Kazimierzy Wielkiej

	2017r	2018r	2019r	2020r
ilość interwencji domowych	299	318	336	284
ilość wszczętych Niebieskich Kart	69	62	55	56
liczba sprawców będących pod wpływem alkoholu	61	51	40	47
ilość wszczętych dochodzeń z art. 207 kk	10	16	20	7
ilość aktów oskarżenia wniesionych do Prokuratury z art. 207 kk	2	4	5	6

Działania chroniące ofiary przemocy w rodzinie, podejmowane przez policję zgodnie z kompetencjami, to: interwencja w sytuacji uzyskania zgłoszenia o przemoc w rodzinie, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”; udzielenie ofierze przemocy w rodziny niezbędnej pomocy, w tym pierwszej pomocy oraz przeprowadzenie, o ile to możliwe, ze sprawcą przemocy w rodzinie, rozmowy, w szczególności

ści o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy przemocy w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wezwanie sprawcy przemocy w rodzinie do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.

Zadania Policji w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to także:

- zatrzymanie sprawców przemocy w rodzinie (fakultatywnie) stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15 Ustawy o Policji,
 - zatrzymanie osoby podejrzanej (fakultatywnie), jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi;
- zatrzymanie osoby podejrzanej (obligatoryjnie), jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi;
- w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu (np. znęcanie się), wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa ofiary przemocy w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,
- przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego,
- podejmowanie wspólnie z pracownikiem socjalnym, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką decyzji o odebraniu dziecka z rodziny, w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie,
- poinformowanie rodziców lub opiekunów prawnych bądź faktycznych dziecka o prawie do złożenia przez nich zażalenia do właściwego sądu opiekuńczego na odebranie dziecka oraz o możliwości złożenia zażalenia za pośrednictwem pracownika socjalnego bądź policjanta dokonującego odebrania dziecka (pouczenie o przysługujących w tym wypadku prawach należy

wręczyć na piśmie); w przypadku gdy rodzice lub opiekunowie dziecka zdecydują się złożyć zażalenie za pośrednictwem w/w policjanta, powinien on niezwłocznie dostarczyć je do właściwego sądu opiekuńczego,

- zgodnie z Ustawą z dnia 17 listopada 1964r Kodeks Postępowania Cywilnego / Dz.U. z 2020r poz. 1575 ze zm./ policja może zobowiązać osobę stosującą przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazać zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

- ponadto przedstawiciele Policji wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego powołanego przez burmistrza, a także tworzonych przez zespół grup roboczych.

6. Placówki oświatowe

Na podstawie informacji uzyskanych z placówek oświatowych wynika, że wśród uczniów podczas przerw lekcyjnych zdarzały się akty przemocy i agresji, fizycznej bądź werbalnej tj. przezywanie, wysmiewanie, skarżenie, szyderstwa, wulgarne słownictwo itp. Uczniowie zazwyczaj zgłaszali występowanie agresji bezpośrednio do wychowawcy lub pedagoga. Można zauważyć, że zachowania agresywne u dzieci są najczęstszym sposobem rozwiązywania konfliktów w ich otoczeniu, sposobem na zdobywanie lepszej pozycji w grupie lub ochroną przed atakami innych. Widoczne były w niektórych przypadkach liczne zaniedbania ze strony rodziców, którzy nie interesowali się postępami dzieci w nauce oraz nie sprawowali odpowiedniej kontroli nad dziećmi.

Placówki oświatowe prowadzą działania informacyjne, profilaktyczne, szkoleniowe dla dzieci, rodziców oraz pracowników. Realizują szkolne programy profilaktyki zawierające zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy. Promują wśród uczniów postawy zgodne z ogólnie przyjętymi formami życia społecznego. Współpracują z Policją, Sądem Rodzinnym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

7. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kazimierzy Wielkiej

Praca w Zespole oparta jest na systematycznej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy. Szczegółowy tryb powoływania, odwoływania i pracy Interdyscyplinarnego Zespołu reguluje uchwała Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań i podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez:

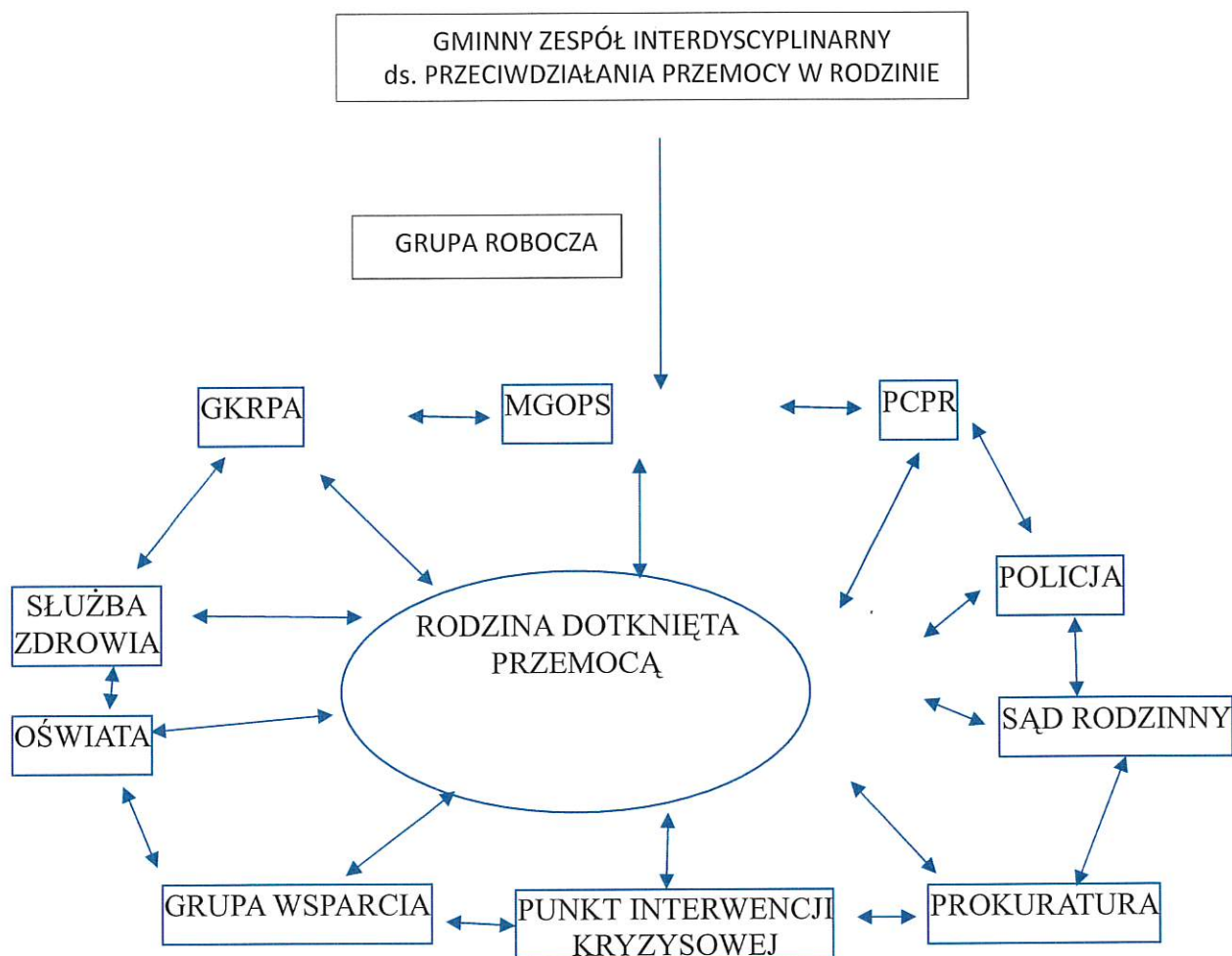
1) diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie,

- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) opracowywanie i realizację planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) inicjowanie zadań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 7) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 8) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 9) inne działania na rzecz zjawiska przeciwdziałania przemocy domowej,
- 10) prowadzenie szerokiej akcji medialnej dotyczącej uprawnień pokrzywdzonych jak i podejmowanych w tym zakresie działań:
 - stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych
 - promowanie zadań w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

	2017r	2018r	2019r	2020r
Liczba Niebieskich Kart sporządzona w danym roku	69	64	67	58
Liczba Niebieskich Kart z roku poprzedniego	46	47	29	19
ŁĄCZNA LICZBA NIEBIESKICH KART	115	111	96	77
Sprawca był pod wpływem alkoholu	61	51	40	38
Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej	15	28	7	17
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Busku- Zdroju Oddział Zamiejscowy w Kazimierzy Wielkiej	2	3	3	8
Liczba wniosków skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Pińczowie	2	4	6	7
Liczba wniosków skierowanych do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kazimierzy Wielkiej	7	18	11	4
Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty	68	82	77	61

Liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	4	5
Liczba posiedzeń grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	18	236	204	183

SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KAZIMIERZA WIELKA

Podsumowanie ogólne

Analizując powyższe dane do 2019r zauważało się tendencję wzrostową jeśli chodzi o ilość podejmowanych interwencji domowych i interwencji związanych z przemocą. W roku 2020 zmalała liczba interwencji domowych, a tym samym liczba sporządzonych Niebieskich Kart. Instytucją, która w latach 2017-2020 wszczęła najwięcej procedur „Niebieska Karta” jest Policja, która ze względu na charakter swojej pracy, jako pierwsza dociera do rodzin z proble-

mem przemocy, podejmując działania interwencyjne, jednak najszerszą pomoc dla osób uwikłanych w problem przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej.

To właśnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej identyfikowana jest praca całego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy.

Złożoność problemu przemocy w rodzinie wymaga wielosektorowego działania. Zintegrowane działanie wszystkich służb wpływa na większą efektywność podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu.

Wśród korzyści interdyscyplinarnego działania możemy wymienić:

- szybki i pełny przepływ formacji pomiędzy służbami społecznymi,
- bezpośrednia i otwarta komunikacja między członkami umożliwiająca bieżące weryfikowanie pytań wątpliwości,
- szerokie spojrzenie na problem klienta,
- możliwość postawienia wspólnej diagnozy.

Dobra współpraca członków Zespołu Interdyscyplinarnego przekłada się na przedstawione dane statystyczne z poszczególnych lat.

Zadowolający jest spadek ilości Niebieskich Kart w roku 2020. Działania profilaktyczne prowadzone przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego będą miały na celu dążenie do dalszego zmniejszania skali zjawiska przemocy.

IV. PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, to o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do znacznych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Problem przemocy wymaga podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania różnych ludzi i organizacji.

Procedura Niebieskiej Karty jest przykładem łączenia kompetencji różnych służb. Głównym celem tej procedury jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Podstawą skuteczności procedur i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb na rzecz osób doznających

i stosujących przemoc w rodzinie. Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadza procedurę Niebieskiej Karty do stosowania nie tylko przez funkcjonariuszy policji i pracowników socjalnych, ale również przedstawiciele gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia. Rozpoznanie przemocy i wypełnienie Niebieskiej Karty to początek procesu pomagania. Każda z wyżej wymienionych służb ma w swoich ustawowych zapisach możliwość i obowiązek korzystania z pomocy innych osób, instytucji i organizacji, a także podejmowania współpracy, gdy zostanie o to poproszona. W przypadku przemocy w rodzinie działania indywidualne nie przynoszą pożądanych efektów. Zastosowanie procedury Niebieskiej Karty nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

V. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PROGRAMU

MOCNE STRONY:

- powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Kazimierzy Wielkiej, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- istnienie na terenie miasta wielu podmiotów dysponujących pracownikami pierwszego kontaktu, stanowiących źródło informacji o faktach przemocy domowej (między innymi pracownicy socjalni, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni),
- sprawnie funkcjonujący system przeciwdziałania problemom alkoholowym, często związany z problemem przemocy domowej – funkcjonowanie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazimierzy Wielkiej,
- funkcjonowanie Rodzinnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Przemocy i Uzależnień – diagnozowanie problemu i prowadzenie działań terapeutycznych przez specjalistę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- funkcjonowanie Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Kazimierzy Wielkiej, ul. Partyzantów 4, 28-500 Kazimierza Wielka do którego kierowane są osoby doznające przemocy i osoby współuzależnione,
- wzrastająca liczba zgłoszeń przypadków przemocy w rodzinie,
- bardzo dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- programy profilaktyczne i wychowawcze przeciwdziałające przemocy w szkołach,
- spotkania, pogadanki ze specjalistami w szkołach,
- alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży – świetlice,

- posiadanie bazy lokalowej do prowadzenia działań / imprez /

SŁABE STRONY

- niski poziom świadomości społeczności na temat przemocy domowej – czym ona jest, cykl przemocy, skutki psychologiczne i prawne stosowanej przemocy,
- niewystarczające upowszechnienie informacji o naturze problemu przemocy domowej,
- niewystarczające upowszechnienie informacji o kompetencjach i zadaniach realizowanych przez podmioty działające na rzecz rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą,
- niewystarczająca znajomość zagadnień profilaktyki zdrowia psychicznego wśród mieszkańców gminy – mała dostępność usług świadczonych przez psychologów,
- problemy mieszkaniowe uniemożliwiające skuteczną izolację sprawców przemocy w rodzinie,
- brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą,
- brak mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- ukryta przemoc domowa,

SZANSE

- dostosowanie istniejących placówek do obowiązujących standardów udzielania pomocy w rodzinach dotkniętych przemocą i innych sytuacjach kryzysowych,
- mobilność i elastyczność działania kadr podmiotów zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy,
- możliwość pozyskania środków na projekty rozwojowe z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- zapewnienie społeczności szerokiego dostępu do informacji i poradnictwa w zakresie rozpoznawania problemu przemocy w rodzinie, źródeł uzyskania pomocy i terapii rodzin doświadczających przemocy,
- akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie,
- realizacja programów i projektów aktywizacyjnych dla społeczeństwa,
- zatwierdzenie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwiększenie świadomości społeczeństwa poprzez udział w programach profilaktycznych, zmiana przekonań ofiary o sobie i swojej sytuacji,
- zwiększenie świadomości społeczeństwa,
- wprowadzenie programów korekcyjno – naprawczych.

ZAGROŻENIA

- brak perspektyw rozwoju dla młodych ludzi, co sprzyja popadaniu w kryzysy psychiczne,
- słaba aktywność społeczeństwa,
- zaburzone prawidłowe funkcjonowanie rodzin,
- obawa przed uzewnętrznianiem problemu,
- niska samoocena ofiar przemocy,
- niewłaściwa postawa społeczeństwa wobec zjawiska przemocy,
- zbyt małe nakłady finansowe na zwalczanie zjawiska przemocy,
- małe zaangażowanie wykwalifikowanej kadry do pracy w obszarze przemocy,
- pogłębiający się problem ubóstwa i bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - rodzin oraz innych problemów społecznych, będących zarówno konsekwencją, jak i źródłem przemocy w rodzinie,
- wzrost bezrobocia i patologii społecznych,
- niewystarczający poziom finansowania placówek pomocowych,
- problemy uzależnień członków rodzin (alkohol, narkotyki, hazard itp.),
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy i niechęć do współpracy,
- bezradność ofiar przemocy,
- brak zainteresowania chęcią poprawy swojej sytuacji życiowej,
- uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.

VI. BENEFICJENCI PROGRAMU

Bezpośrednim wsparciem w ramach programu zostaną objęci wszyscy mieszkańcy gminy Kazimierza Wielka, w szczególności:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby dorosłe oraz dzieci doświadczające sytuacji kryzysowej,
- osoby pozostające w konflikcie rodzinnym,
- osoby i rodziny z problemem bezrobocia,
- osoby i rodziny z problemem uzależnień,
- młodzież doznająca kryzysów wieku dojrzewania i ich rodziny,

Inne podmioty objęte realizacją programu:

- pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- nauczyciele i pedagodzy,

- funkcjonariusze Policji,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracownicy służby zdrowia,
- członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- ogół mieszkańców gminy.

VII. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy, zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom dotkniętych tym problemem poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych.
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, interwencji kryzysowej i psychoterapii.
5. Rozwój zintegrowanego, interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, służącego zwiększeniu skuteczności i dostępności pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą.
6. Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
7. Dążenie do spadku liczby sprawców przemocy, a także skuteczne działania w rodzinach, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
8. Promowanie wśród dzieci i młodzieży różnorodnych form spędzania wolnego czasu z pominięciem zachowań agresywnych.
9. Upowszechnianie i dystrybucja materiałów informacyjnych w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

10. Organizacja lokalnej kampanii społecznej, np. plakaty, ulotki, broszury, artykuły w prasie lokalnej.

Opracowane cele szczegółowe programu mają przede wszystkim ograniczyć skalę zjawiska przemocy oraz skutków jej stosowania. W realizację programu zaangażowane zostaną różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Cele programu tożsame są z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez:

- 1) przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, funkcjonariuszy Policji, w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej,
- 2) systematyczną edukację społeczności poprzez lokalne środki przekazu, która ma przede wszystkim na celu zwalczanie stereotypów utrudniających pomaganie, a także uwrażliwienie na sytuację ofiar przemocy (drukowanie ulotek, zakup broszur, zamieszczanie w biuletynie, tablicach stałych informacji, kampanie informacyjne i edukacyjne itp.),
- 3) Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kazimierzy Wielkiej.

VIII. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU

Głównym zakładanym efektem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Wśród zakładanych efektów realizacji programu znajdują się:

- 1) zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych,
- 2) wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym osobom doświadczającym kryzysów życiowych oraz sprawcom przemocy w rodzinie,
- 3) zacieśnienie współpracy pomiędzy specjalistami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób doświadczających kryzysów życiowych,
- 4) poszerzenie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form pomocy i instytucji działających w tym zakresie,
- 5) dotarcie z różnymi formami pomocy do grup i środowisk marginalizowanych i pozbawionych dostępu do pomocy specjalistycznej,

- 6) spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- 7) spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane były wielokrotnie.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu, czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty. Ma dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność, użyteczność i efektywność programu. Powinna podkreślić, czy cele projektu są odpowiednie w stosunku do ewoluujących potrzeb. Do jakiego stopnia oddziaływanie projektu przyczyniło się do osiągnięcia celu głównego, celów szczegółowych, i czy odpowiada potrzebom odbiorców programu oraz w jakim zakresie można oczekiwać, że pozytywne zmiany będą trwać po zakończeniu projektu.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu. Bieżący monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz wdrożenie ewentualnych działań korygujących.

Ostateczne efekty realizacji programu zostaną podsumowane w roku 2026, po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i zostaną zawarte w raporcie z monitoringu.

X. SPOSÓB FINANSOWANIA

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Kazimierza Wielka, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017-2020 obejmował działania profilaktyczne oraz formy pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Dotychczas podejmowane działania pozwoliły na zrealizowanie celów szczegółowych określonych w wyżej wspomnianym Programie. Monitoring Programu odbywał się corocznie w formie opisowego sprawozdania gm. Kazimierza

Wielka, oraz sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedkładanego Burmistrzowi Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.

Bardzo ważne jest, aby w dalszym ciągu kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizować zadania, które nakłada na Gminy Ustawodawca.

Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem jest jednym z podstawowych założeń programu. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania.

Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie ofiar przemocy. Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizowanie zadań zawartych w prezentowanym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2025 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Wacław Pivudzki